

Sygn. akt I CSK 1177/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko

w sprawie z powództwa [x] Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego
Zamkniętego w W.

przeciwko F. J.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 października 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 8 kwietnia 2021 r., sygn. akt I ACa 1105/19,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od F. J. na rzecz [x] Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje radcy prawnemu M. D. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Krakowie kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) zł, powiększoną o podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Pozwany F. J. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 8 kwietnia 2021 r., zmieniającego częściowo wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z 10 czerwca 2019 r., w części w jakiej Sąd drugiej instancji oddalił jego apelację. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

powołał się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). W ocenie skarżącego wyrok Sądu Apelacyjnego jest oczywiście wadliwy, z uwagi na uznanie przez ten Sąd, że powód może skorzystać z domniemania z art. 3 u.k.w.h., w sytuacji, gdy skarżący zakwestionował skuteczność wpisu hipoteki na rzecz powoda. Oczywista zasadność skargi uzasadniona jest również nieodniesieniem się przez Sąd drugiej instancji do zarzutu naruszenia art. 95 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (jedn. tekst Dz.U. z 2021 poz. 2439, dalej: „pr. bank”).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Instytucja tzw. przedsądu służy selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu, w ramach którego, Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18).

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie z uwagi na kwalifikowany charakter naruszenia przepisów prawa. Zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* dla każdego prawnika, który bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy

wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom (zob. postanowienia SN: z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, i z 10 kwietnia 2018 r. I CSK 730/17). Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie SN z 28 stycznia 2022 r., I CSK 947/22).

Argumentacja skarżącego zawarta w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie przekonuje, że Sąd Apelacyjny naruszył prawo materialne i procesowe w sposób, który *prima facie* przekłada się na konieczność uchylenia lub zmiany zaskarżonego orzeczenia. Skarżący nie wykazał, że zastosowanie powołanych w zarzutach kasacyjnych przepisów prawa, których naruszenie miałoby wskazywać na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, było oczywiście błędne lub doprowadziło to tego, że zaskarżony wyrok jest oczywiście nieprawidłowy.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powtarza podstawy kasacyjne oraz skróconą - zmodyfikowaną wersję ich uzasadnienia. Przedstawiona przez skarżącego argumentacja faktycznie sprowadza się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, celem poddania weryfikacji dokonanej przez Sąd drugiej instancji oceny prawnej, co już z tego względu nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zgodzić należy się ze skarżącym, że domniemanie zgodności wpisu z rzeczywistym stanem prawnym, o którym mowa w art. 3 ust. 1 u.k.w.h., także w odniesieniu do wpisu hipoteki, może zostać wzruszone - jako przesłanka rozstrzygnięcia - w innej sprawie cywilnej niż sprawa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym (zob. uchwała SN z 8 września 2021 r., III CZP 28/21, OSNC 2022, nr 2, poz. 14). Nie przekonuje to jednak o oczywistej zasadności skargi, jeżeli dowody, które mają prowadzić do wzruszenia domniemania, skarżący przedstawia dopiero na etapie postępowania kasacyjnego. Na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. w postępowaniu kasacyjnym nie jest

dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Z ustaleń Sądów *meriti* jednoznacznie wynika, że przelew wierzytelności został przez powoda udokumentowany umową z 12 grudnia 2013 r., natomiast ujawnienie powoda jako wierzyciela hipotecznego w księdze wieczystej dodatkowo fakt ten potwierdza. Nabywcą wierzytelności był natomiast fundusz sekurytyzacyjny.

Na podstawie art. 195 ust. 1 ustawy z 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (jedn. tekst Dz.U. z 2014 poz. 157), w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia wniosku o wpis zmiany wierzyciela hipotecznego, w przypadku nabycia przez fundusz sekurytyzacyjny wierzytelności albo puli wierzytelności zabezpieczonych hipoteką lub zastawem rejestrowym sąd prowadzący księgę wieczystą lub rejestr zastawów, na wniosek funduszu o wpis zmiany dotychczasowego wierzyciela, dokonuje wpisu w księdze wieczystej lub w rejestrze zastawów o zmianie wierzyciela, na rzecz którego była ustanowiona hipoteka lub zastaw rejestrowy. Fundusz, składając wniosek do sądu, dołącza wyciąg z ksiąg rachunkowych, podpisany przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzony pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym, potwierdzający nabycie przez fundusz sekurytyzacyjny wierzytelności albo puli wierzytelności zabezpieczonych hipoteką lub zastawem rejestrowym. Przepis ten określa na podstawie jakich dokumentów fundusz sekurytyzacyjny może uzyskać do księgi wieczystej jako wierzyciel hipoteczny. Zbędne jest zatem, wbrew sugestiom skarżącego, załączenie do wniosku o wpis umowy cesji, stanowiącej podstawę przejścia wierzytelności na fundusz sekurytyzacyjny (zob. postanowienia SN: z 17 września 2021 r., IV CSK 250/21; z 23 maja 2018 r., III CSK 5/18; z 16 marca 2018 r., IV CSK 280/17, i z 25 kwietnia 2017 r., V CSK 503/16). Przelew wierzytelności hipotecznej jest czynnością prawną niezależną od ustanowienia hipoteki. Przejście hipoteki na cesjonariusza jest ustawowym skutkiem przeniesienia zabezpieczonej wierzytelności, a nie przeniesienia ograniczonego prawa rzeczowego.

Zgoda właściciela nieruchomości obciążonej hipoteką zabezpieczającą wierzytelność banku, która stanowi przedmiot cesji, nie jest również wymagana na gruncie art. 95 pr. bank. dla skuteczności dokonania konstytutywnego wpisu o zmianie wierzyciela w księdze wieczystej (zob. postanowienie SN z 16 marca 2018 r., IV CSK 280/17). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że po uchyleniu art. 92c ust. 1 pr. bank. nie jest wymagana zgoda dłużnika hipotecznego na przelew wierzytelności przez bank na fundusz sekurytyzacyjny. Wpis zmiany wierzyciela hipotecznego w księdze wieczystej, dokonanej po 13 stycznia 2009 r., następuje w oparciu o dokumenty wskazane w art. 195 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych (zob. postanowienie SN z 7 listopada 2014 r., IV CSK 131/14 i powołane tam orzecznictwo SN). Powołanie przez Sąd drugiej instancji tego ostatniego przepisu, jako jednej z podstaw rozstrzygnięcia, oznacza, że art. 95 ust. 4 i 5 pr. bank. nie ma zastosowania. Nie uzasadnia to twierdzenia, że nierozpoznano wszystkich zarzutów podniesionych przez skarżącego w postępowaniu apelacyjnym.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst Dz. U. z 2018 r. poz. 265). Uwzględniając § 8 pkt 7 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (jedn. tekst Dz.U. z 2019 r. poz. 68), a także na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 265) – mając na uwadze wyrok TK z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 68) - Sąd Najwyższy przyznał radcy prawnemu M. D. kwotę 5 400 zł powiększoną o podatek VAT, tytułem kosztów

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

[as]